EVROPSKA KOMISIJA – SPOROČILO ZA MEDIJE

EU krepi podporo reformatorjem v južnih in vzhodnih sosedah

Bruselj, 15. maja 2012 – EU je maja 2011 sredi dramatičnih sprememb v južnem sosedstvu končala obsežnejši pregled svoje evropske sosedske politike. V skladu s politiko „več za več“ bo okrepila in razširila podporo predanim reformatorjem v južnem in vzhodnem sosedstvu.

Sveženj o evropski sosedski politiki, ki sta ga danes predstavila visoka predstavnica EU za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednica Evropske komisije Catherine Ashton in komisar EU za širitev in evropsko sosedsko politiko Štefan Füle, ocenjuje prvo leto izvajanja novega pristopa. Prav tako predlaga časovni načrt za nadaljnje spodbujanje vzhodnega partnerstva.

V zadnjih 12 mesecih se je EU odločno odzvala na hitro spreminjajoče se razmere v sosedstvu. Skupno sporočilo ocenjuje rezultate nove politike:

- EU je preusmerila programe pomoči in za obdobje 2011–2013 zagotovila 1 milijardo evrov več podpore prek novih inovativnih programov SPRING za južno sosedstvo in EaPIC za vzhodno sosedstvo. Za 1,15 milijarde evrov je zvišala zgornje meje za posojila Evropske investicijske banke in uspešno predlagala razširitev mandata Evropske banke za obnovo in razvoj na južne sosede EU.
- Z izvajanjem pristopa k reformam „več za več“ je EU podprla tiste partnerje, ki so se lotili političnih reform. V Tuniziji je EU leta 2011 podvojila finančno pomoč, in sicer z 80 milijonov evrov na 160 milijonov evrov. EU je tudi hitro omejila odnose z državami, ki grobo kršijo človekove pravice, in uvedla obširne omejevalne ukrepe proti tem režimom, svojo podporo pa je ponudila civilni družbi in prizadetemu prebivalstvu.
- Ponoven začetek uradnih pogovorov „5+2“ o rešitvi pridnestrskega spora v Republiki Moldaviji so spremljali okrepljeno sodelovanje z vlado Moldavije, uvedba obsežnih ukrepov EU za krepitev zaupanja in postopen pregled omejevalnih ukrepov EU proti Pridnestrju.
- Septembra je bil ustanovljen sklad za civilno družbo za vse države evropske sosedske politike z začetnim proračunom v višini 26 milijonov evrov za leto 2011 ter načrtovanimi podobnimi dodatnimi zneski za leti 2012 in 2013.

Ob koncu ocenjevanja je visoka predstavnica Catherine Ashton povedala: „Lani smo ponovno oživili svojo sosedsko politiko v odziv na zgodovinske spremembe, ki se dogajajo okrog nas. Zdaj vidimo prve rezultate tega pregleda, s katerim smo želeli okrepiti pomoč tistim, ki so šli korak dlje pri demokratičnih in gospodarskih reformah. V nekaterih državah smo bili priča velikemu napredku, v drugih pa moramo politično vodstvo spodbuditi, da odločno zakoraka po poti reform. Vedno sem trdila, da nas bodo ocenjevali po sodelovanju z našimi neposrednimi sosedi, in prepričana sem, da gremo v pravo smer. Še naprej bomo pomagali svojim partnericam pri njihovih prizadevanjih za utrditev temeljnih vrednot in okrepitev gospodarskih reform, ki so nujne za „globoko zakoreninjeno demokracijo“, kot ji sama pravim.“

Štefan Füle je dodal: „Ne bi se smeli predajati samohvali, temveč bi morali vedno trezno preveriti učinkovitost svoje politike. Novo politiko smo vzpostavili na trdnih temeljih in pripravili veliko pobud, za katere sem prepričan, da so že obrodile sadove.“

Pri političnem združevanju s partnerskimi državami je bil dosežen bistven napredek. Z Republiko Moldavijo, Gruzijo, Armenijo in Azerbajdžanom so se začela pogajanja o pridružitvenem sporazumu. Dosežen je bil napredek pri gospodarskem povezovanju (t.i. poglobljena in celovita območja proste trgovine kot sestavni del pridružitvenih sporazumov), začela so se pogajanja z Moldavijo in Gruzijo, v kratkem pa se bodo začela tudi pogajanja z Armenijo. Podobna pogajanja z Jordanijo, Marokom in Tunizijo se bodo najverjetneje začela pred koncem leta.

Medtem ko so se zaključila pogajanja o pridružitvenem sporazumu z Ukrajino (tudi o poglobljenem in celovitem območju proste trgovine) in je bil marca sporazum parafiran, so preostala vprašanja o političnih razmerah v Ukrajini vzbudila dvom o zgodnjem podpisu in ratifikaciji tega sporazuma, če se ta vprašanja ne rešijo.

Bistven napredek je bil dosežen tudi na področju mobilnosti. Sprejeti so bili ukrepi za liberalizacijo vizumskega režima z vzhodnimi partnerji, in sicer Republiko Moldavijo, Ukrajino in Gruzijo. Pred kratkim je bilo vzpostavljeno partnerstvo za mobilnost z Armenijo, kmalu pa bi se lahko začela pogajanja o partnerstvu za mobilnost z Azerbajdžanom. Belorusija je na tem področju dobila posebno ponudbo. Na jugu so se z Marokom in Tunizijo začeli dialogi o migraciji, mobilnosti in varnosti, ki odpirajo vrata partnerstvom za mobilnost. Sporočilo predlaga začetek dialoga z Jordanijo.

Delovni dokument služb Komisije o „partnerstvu za demokracijo in skupno blaginjo“ na podlagi zahteve Evropskega sveta iz marca 2012 predlaga časovni načrt, ki vključuje cilje, instrumente in ukrepe za izvajanje politik EU v odnosih z južnosredozemskimi partnericami.

Kot je bilo dogovorjeno na vrhu vzhodnega partnerstva v Varšavi leta 2011, ločeno skupno sporočilo predlaga časovni načrt do vrha vzhodnega partnerstva jeseni 2013. Sporočilo prvič opisuje celoten obseg dvostranskih in večstranskih dejavnosti v okviru vzhodnega partnerstva. Časovni načrt ponovno potrjuje skupno zavezo EU in vzhodnoevropskih partnerskih držav za demokratične reforme in gospodarsko preobrazbo ter določa ambiciozen delovni program do vrhunskega srečanja naslednje leto v Vilni. Spodbujal bo doseganje ciljev vzhodnega partnerstva, tj. pospešiti politično združevanje in poglobiti gospodarsko povezovanje partneric z EU, povečati mobilnost državljanov v varnem in dobro upravljanem okolju ter okrepiti sodelovanje v številnih sektorjih.

„Vzhodno partnerstvo obravnava vprašanje nedokončane preobrazbe," je komentirala visoka predstavnica Catherine Ashton. „Prepričana sem, da bo časovni načrt kot orodje za spremljanje procesov reform partnericam pomagal pospešiti njihov prehod v demokracijo in tržno usmerjeno gospodarstvo. Čim oprijemljivejši bo napredek partnerskih držav pri njihovih prizadevanjih za reforme, tem bolj jih bo EU pripravljena pri tem podpirati. Prav tako je pomembno, da partnerice ponovno začnejo reševati spore, ki že predolgo uničujejo regijo. EU je pripravljena okrepiti podporo tistim, ki so pripravljeni sprejeti pogumne odločitve in obrniti nov list."

Komisar Füle je dodal: „Vesel sem, da je bilo to orodje politike pripravljeno v posvetovanju z državami članicami EU, našimi vzhodnoevropskimi partnericami in civilno družbo. Časovni načrt za vse partnerice pregledno opredeljuje vrsto ciljev vzhodnega partnerstva, ukrepe politike, ki se pričakujejo od naših partneric, podporo EU za dosego teh ciljev in vpogled v možne dosežke do naslednjega vrha vzhodnega partnerstva jeseni 2013."

Med drugim so dostopni naslednji dokumenti:

- skupno sporočilo o „oblikovanju nove evropske sosedske politike",
- skupno sporočilo o „časovnem načrtu do vrha vzhodnega partnerstva jeseni 2013",
- skupna delovna dokumenta služb Komisije s podrobnostmi o dvostranskih in večstranskih razsežnostih časovnega načrta za vzhodno partnerstvo,
- 12 skupnih delovnih dokumentov služb Komisije o oceni napredka posameznih partnerskih držav v okviru evropske sosedske politike (poročila držav),
- poročilo o „partnerstvu za demokracijo in skupno blaginjo" za južno Sredozemlje, vključno s časovnim načrtom,
- poročilo o „vzhodnem partnerstvu",
- statistična priloga,

sveženj 16 sporočil, ki povzemajo razmere v sosednjih državah.

Kontakti:

Peter Stano (+32 22957484)
Anca Paduraru (+32 22966430)
Michael Mann (+32 22999780)
Maja Kocijancic (+32 22986570)
Sebastien Brabant (+32 22986433)